

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки»
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань А Освіта, спеціальності А1 Освітні науки
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» за спеціальністю А1 Освітні науки галузі знань А Освіта третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, редакція 2025 року, розроблена в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова під керівництвом гаранта, доктора педагогічних наук, професора Олени Валеріївни Матвієнко, спрямована на підготовку дослідників до наукової, інноваційної та викладацької діяльності. Актуальність програми зумовлена потребою в науково-педагогічних кадрах, здатних досліджувати освітні процеси, обґрунтовано застосовувати сучасні технології та розвивати професійну співпрацю в національному й міжнародному академічному середовищі.

Освітня складова обсягом 48 кредитів ЄКТС містить 36 кредитів обов'язкових і 12 кредитів вибіркових компонентів. Загальнонаукова та спеціальна підготовка становлять по 15 кредитів, науково-педагогічна практика — 6 кредитів. Вибіркова частина обсягом 25 % передбачає поглиблення підготовки відповідно до тематики дисертації та професійних потреб здобувача. Можливість вибору дисциплін з інших освітньо-наукових програм і в межах академічної мобільності розширює умови для індивідуалізації навчання та дослідницької взаємодії.

Суттєвою перевагою є включення до обов'язкової частини компонента СП 05 «Теорія та методологія підготовки дисертаційного дослідження». Його поєднання із ЗН 04 «Методи планування та обробки результатів наукових досліджень» дає змогу пов'язувати розроблення дослідницького задуму з доббором методів і аналізом даних. ПРН 3 передбачає формулювання й перевірку гіпотез, проведення теоретичних і експериментальних досліджень та обґрунтування висновків доказовими даними. Індивідуальний план наукової роботи, підготовка дисертації та оприлюднення результатів задають організаційну основу становлення самостійного дослідника.

Особливої уваги заслуговує цифрова складова компетентнісного профілю. ЗК 4, ФК 2 та ПРН 4 охоплюють використання інформаційно-комунікаційних технологій, електронних ресурсів, баз даних, спеціалізованого програмного забезпечення та статистичних методів. Ці орієнтири є важливими для пошуку наукової інформації, організації роботи з дослідницькими матеріалами, опрацювання результатів і представлення висновків. Їх реалізація має

Рекомендується також поглибити завдання з педагогічного аналізу мультимедійних освітніх ресурсів у межах СП 03 та практики. Доцільно передбачити добір або розроблення ресурсу, обґрунтування його відповідності результатам навчання, особливостям аудиторії та способам організації пізнавальної діяльності. Оцінювати варто змістову точність, доступність, доцільність поєднання різних форм подання інформації й можливості отримання зворотного зв'язку. Обговорення результатів апробації сприятиме переходу від технічного володіння цифровими засобами до їх методично обґрунтованого застосування.

Висловлені рекомендації спрямовані на посилення цифрової дослідницької культури та практичної підготовки викладача. Загалом освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» за спеціальністю А1 Освітні науки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, редакція 2025 року, змістовно поєднує методологічну, комунікативну й професійно-педагогічну підготовку, заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендована до реалізації в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова з урахуванням зазначених пропозицій.

РЕЦЕНЗЕНТ:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки
Національного університету біоресурсів
і природокористування України

 Олександр КУЧАЙ

